

Thema Extreem Weer - zomereditie

Met dit themablad helpt de Stichting Arbocatalogus Afvalbranche u om binnen uw organisatie aan de slag te gaan met een bepaald risico of de aanpak van de [Arbocatalogus Afvalbranche](#) in het algemeen. Het biedt u informatie en geeft aanbevelingen.

Risicogroep extreem weer

In Nederland heerst over het algemeen een gematigd klimaat waarin de werkende mens goed functioneert. Er zijn echter uitzonderingen met extreme weersomstandigheden. Extreme weersomstandigheden komen steeds vaker voor. Denk bijvoorbeeld aan hevige wind en windstoten met stormkracht, gladheid door sneeuw en ijsel, tropische temperaturen tijdens de zomermaanden en onweer met zware regenbuien. Het weer beïnvloedt direct het werk in de afvalbranche. Er kunnen grote verschillen optreden tussen de regio's in Nederland. Dat maakt dat het beoordelen van de lokale weersomstandigheden alleen ter plekke kan worden gedaan.

In uitzonderlijke weersomstandigheden moeten werknemers goed weten welke risico's ze lopen en welke maatregelen van toepassing zijn om de gevaren te beperken. Om goed voorbereid te zijn, is het belangrijk om in het voorjaar in bijvoorbeeld een werkoverleg aandacht te geven aan de gevaren van te veel zon en hitte, en in het najaar aan de gevaren van vorst en gladheid. Bij de verwachting van extreme weersomstandigheden is het wenselijk deze informatie te herhalen.

Maatregelen bij extreem weer

In de [Arbocatalogus Afvalbranche](#) zijn maatregelen te vinden die de gevaren die zich voordoen bij extreme weersomstandigheden zoveel mogelijk beperken. Bij ieder risico geeft de Arbocatalogus Afvalbranche een overzicht van wettelijke, bron-¹, technische, organisatorische maatregelen en eventuele persoonlijke beschermingsmiddelen om het risico op dergelijke ongevallen zoveel mogelijk te beperken.

In zijn algemeenheid geldt dat bij het opstellen en herzien van een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) de risico's van extreme weersomstandigheden moeten worden beoordeeld. Afhankelijk van de mate van blootstelling worden de maatregelen beschreven. De wettelijk verplichte maatregel [voorlichten over blootstelling aan extreme weersomstandigheden](#) wordt altijd genomen.

In dit themablad wordt ingegaan op risico's en maatregelen bij extreem *zomer*weer. Los daarvan wordt ingegaan op veilig werken bij weeralarm, een maatregel die in ontwikkeling is². In het najaar van 2021 verschijnt een themablad dat ingaat risico's en maatregelen bij extreem *winter*weer.

¹ In het geval van extreem weer zijn bronmaatregelen niet aan de orde.

² Voorafgaand aan overeenstemming zijn pagina's in ontwikkeling. De mate van uitwerking kan verschillen van eerste versie tot eindconcept, dat voor overeenstemming aan de samenwerkende partijen wordt voorgelegd.

ZOMER

Risico

In de zomer loop je het risico om tijdens zonnige dagen met tropische temperaturen bevangen te raken door de hitte en een zonnesteek op te lopen. Je kunt ook uitdrogen door overmatig vochtverlies als gevolg van zweten. Hierdoor lopen de bewegingsfuncties van het lichaam en het concentratievermogen terug, waardoor de kans op ongevallen groter wordt. Zomerse omstandigheden brengen ook het risico op het ontstaan van huidkanker en andere huidziekten met zich mee.

Maatregelen specifiek bij zomerweer

Om de medewerkers goed te beschermen tegen de risico's van tropische temperaturen, hoge zonkracht en UV-straling wordt onder meer aangeraden om:

- ◆ Luchtige, goed ventilerende kleding³ te dragen die de huid bedekt en voldoende bescherming biedt tegen UV-straling.
- ◆ Warmteweerkaatsende kleding van een lichte kleur te overwegen als bescherming tegen zonnestraling.
- ◆ Een hoofddeksel als een pet te dragen, desgewenst met nekbescherming.
- ◆ Het goed beheersen van het klimaat van cabines die gesloten moeten blijven vanwege verontreinigd stof in de omgeving.
- ◆ Extra ventileren van werkruimtes en isolatie van de ruimte tegen zoninstraling door zonwering.
- ◆ Vermijden van fel zonlicht tijdens het middaguur van 12.00 tot 15.00 uur. Eventueel is een tropenrooster te overwegen.
- ◆ Om het lichaam hersteltijd te geven is pauzeren in een koele plaats belangrijk.
- ◆ Regelmatig te smeren met zonnebrandmiddel.
- ◆ Om uitdroging tegen te gaan is regelmatig voldoende drinken van water en thee nodig.

Wettelijke maatregelen

- ◆ [Beschrijven weersomstandigheden en maatregelen in RI&E](#)
- ◆ [Dragen zichtkleding door afvalbeladers](#)
- ◆ [Veilig werken bij weeralarm](#)
- ◆ [Voorlichten over risico's extreem weer](#)

Technische maatregelen

- ◆ [Beheersen klimaat cabines](#)
- ◆ [Extra ventileren](#)

Organisatorische maatregelen

- ◆ [Beschermen tegen fel zonlicht](#)
- ◆ [Dragen werkkleding zomerweer op bedrijfsterrein](#)
- ◆ [Dragen werkkleding milieustraat](#)
- ◆ [Verstrekken extra drinken](#)

³ Zichtbaarheid bij werkzaamheden langs de weg blijft in alle tijden noodzakelijk.

VEILIG WERKEN BIJ WEERALARM

Er kunnen heel grote verschillen in weersomstandigheden tussen de regio's in Nederland optreden. Dat maakt dat het beoordelen van de lokale weersomstandigheden alleen ter plekke kan worden gedaan. De actuele weersomstandigheden per regio zijn op het internet en via de radio uitstekend te volgen, vooral als sprake is van een 'weeralarm', oftewel 'code rood' of 'code geel' uitgegeven door KNMI.

Vanuit de plicht en verantwoordelijkheid van iedere organisatie moet de werkgever vaststellen hoe zij werkzaamheden tijdens extreme weersomstandigheden veilig uitvoert. Het is belangrijk dat hieruit blijkt onder welke voorwaarden werkzaamheden op een andere wijze worden uitgevoerd of tijdelijk worden stilgelegd. Het is van het grootste belang dat de chauffeur zelf nauwkeurig en objectief beoordeelt of een rit veilig kan worden uitgevoerd en hierover contact houdt met de leidinggevende. Op deze manier weten werknemers waar zij aan toe zijn én kunnen zij de werkgever aanspreken op gemaakte afspraken, zodat de veiligheid op locaties en onderweg niet in het gedrang komt.

Als het gaat om het vervoer van gevaarlijk afval geeft de Vervoer over land van gevaarlijke stoffen (Vlg) een duidelijk verbod voor vervoer van bepaalde ladingen bij extreme weersomstandigheden.

Wettelijke maatregelen

- ◆ [Veilig werken bij weeralarm](#)

Extra aandacht voor bepaalde werkzaamheden

Werkzaamheden die extra aandacht vragen bij extreme weersomstandigheden als wind, kou, gladheid etc:

- ◆ veilig [werken op steigers](#) in de buitenlucht waarvan het gebruik verboden is bij windkracht 8 of hoger, onweer en bliksem, sneeuwval, hagel of ijzel.
- ◆ veilig uitvoeren van [hijswerkzaamheden](#) zoals laden en lossen van ondergrondse containers, wat verboden is vanaf windkracht 6 en tijdens onweer.
- ◆ veilig werken op het dak en [gebruik van een ladder](#) in de buitenlucht, wat verboden is bij windkracht 6 of hoger, vorst, sneeuw, hagel, zware regenval en tijdens onweer.

Aanbevelingen

Om te beginnen is het van belang in de risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E) na te gaan bij welke functies risico's zich voordoen bij extreme weeromstandigheden. Aan de hand van voorgaande lijst kan worden nagegaan of de getroffen maatregelen op niveau zijn.

Verder zijn de volgende aanbevelingen relevant:

- ◆ In de [Arbocatalogus Afvalbranche](#) zijn alle maatregelen omschreven en is meer achtergrondinformatie te vinden.
- ◆ U kunt informatie van dit themablad en van de website gebruiken voor uw eigen bedrijfsinterne communicatiekanalen, zoals mededelingenbord, intranet, narrow-casting, nieuwsbrief, personeelsblad.
- ◆ U kunt aandacht vragen voor het thema tijdens de (vaste) interne overlegmomenten, veiligheidsrondes, evaluatiemomenten, etc.
- ◆ U kunt een toolbox over het thema ontwikkelen en een toolboxmeeting organiseren.
- ◆ Bij de communicatie kunt u de volgende aspecten belichten:
 - ▲ De risico's van extreem weer
 - ▲ De mogelijke gevolgen hiervan
 - ▲ Situaties waarin dit zich kan voordoen
 - ▲ Manieren waarop dit te voorkomen is
- ◆ In zijn algemeenheid geldt:
 - ▲ Herhalen van de boodschap is effectief
 - ▲ Breng de boodschap op verschillende wijzen
 - ▲ Breng de boodschap zo duidelijk en eenvoudig mogelijk

Cartoon

Bijgeleverde cartoon kunt u gebruiken bij de interne communicatie. Deze en andere middelen zijn beschikbaar op de uitwisselingssite van de [Arbocatalogus Afvalbranche](#).

Links naar thema

- ◆ [Zomerweer »](#)
- ◆ [Veilig werken bij weeralarm »](#)

